

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 994

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 13 octombrie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
1.229. — Hotărâre privind trecerea imobilului 2734 din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Borcea, județul Călărași, și modificarea anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului	2–4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
296. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind stabilirea indicatorilor pentru realizarea evaluării Programului pentru școli al României aferente perioadei 2017—2022 și a obligațiilor evaluatorului	4–6
2.535. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru aprobarea Normelor tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor și a Ghidului de bune practici privind alegerea și aplicarea tratamentelor	7–14
5.807. — Ordin al ministrului educației privind aprobarea Metodologiei speciale de atestare a studiilor preuniversitare pentru străinii care au obținut o protecție internațională în România și care nu au documente doveditoare ale studiilor sau care, din motive obiective, nu se încadrează în actualele prevederi legale în domeniul recunoașterii și atestării studiilor străinilor în România, în scopul facilitării accesului pe piața forței de muncă sau al continuării studiilor	15–16

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****privind trecerea imobilului 2734 din domeniul public al statului
și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Borcea,
județul Călărași, și modificarea anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006
pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 288 alin. (1) și al art. 292 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu prevederile art. 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă trecerea imobilului 2734, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Borcea, județul Călărași.

Art. 2. — După preluare, imobilul prevăzut la art. 1 se utilizează cu destinația de locuințe pentru soluționarea cererilor cetățenilor din localitate cu nevoi de locuințe și realizarea unor obiective de interes și utilitate publică locală, respectiv asigurarea cu utilități publice, locuri de parcare și funcțiuni complementare spațiilor de locuit, într-un termen de maximum 10 ani de la preluare, conform Hotărârii Consiliului Local al comunei Borcea nr. 39/2022.

Art. 3. — În cazul în care nu se respectă destinația imobilului și termenul prevăzute la art. 2, acesta revine în domeniul public al statului, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Art. 4. — Predarea-preluarea imobilului transmis potrivit prevederilor art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între Ministerul Apărării Naționale și comuna Borcea, prin structurile de specialitate din subordine, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 5. — Ministerul Apărării Naționale își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și de cadastru și, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificările corespunzătoare în anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul apărării naționale,
Vasile Dîncu
Ministrul dezvoltării,
lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 5 octombrie 2022.
Nr. 1.229.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE
ale imobilului 2734 care trece din domeniul public al statului
și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al comunei Borcea, județul Călărași

Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea bunului	Adresa	Elementele-cadru de descriere tehnică/ Cartea funciară/Nr. cadastral	Valoarea de inventar a bunului imobil (lei)	Persoana juridică de la care se transmite imobilul/CUI	Persoana juridică la care se transmite imobilul/CUI
0	1	2	3	4	5	6	7
165299	8.19.01	Imobil 2734	Județul Călărași, comuna Borcea	1. Construcții: Pavilion A 10 — suprafață construită — 156,95 mp; — suprafață desfășurată — 156,95 mp; — valoare contabilă — 21.818,30 lei. Pavilion A 11 — suprafață construită — 156,95 mp; — suprafață desfășurată — 156,95 mp; — valoare contabilă — 21.818,30 lei. Pavilion A 13 — suprafață construită — 156,95 mp; — suprafață desfășurată — 156,95 mp; — valoare contabilă — 21.818,30 lei.	1.423.720,83	Statul român, din administrarea Ministerului Apărării Naționale CUI — 11424532	Comuna Borcea, județul Călărași CUI — 3966389

0	1	2	3	4	5	6	7
				Pavilion A 14 — suprafață construită — 156,95 mp; — suprafață desfășurată — 156,95 mp; — valoare contabilă — 21.818,30 lei. Pavilion A 15 — suprafață construită — 156,95 mp; — suprafață desfășurată — 156,95 mp; — valoare contabilă — 21.818,30 lei. Pavilion A 17 — suprafață construită — 156,95 mp; — suprafață desfășurată — 156,95 mp; — valoare contabilă — 23.801,80 lei. Pavilion A 19 — suprafață construită — 156,95 mp; — suprafață desfășurată — 156,95 mp; — valoare contabilă — 60 lei. Pavilion A 21 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 23.636,50 lei. Pavilion A 23 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 23.636,50 lei. Pavilion A 32 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 64,80 lei. Pavilion A 35 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 64,80 lei. Pavilion A 36 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 60 lei. Pavilion A 37 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 23.636,50 lei. Pavilion A 38 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 64,80 lei. Pavilion A 39 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 23.636,50 lei. Pavilion A 40 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 60 lei. Pavilion A 46 — suprafață construită — 170,10 mp; — suprafață desfășurată — 170,10 mp; — valoare contabilă — 64,80 lei. Pavilion B 6 — suprafață construită — 46,40 mp; — suprafață desfășurată — 46,40 mp; — valoare contabilă — 14,40 lei. Pavilion B 7 — suprafață construită — 46,40 mp; — suprafață desfășurată — 46,40 mp; — valoare contabilă — 14,40 lei. Pavilion B 8 — suprafață construită — 46,40 mp; — suprafață desfășurată — 46,40 mp; — valoare contabilă — 14,40 lei. Pavilion B 9 — suprafață construită — 46,40 mp; — suprafață desfășurată — 46,40 mp; — valoare contabilă — 14,40 lei. Pavilion B 10 — suprafață construită — 46,40 mp; — suprafață desfășurată — 46,40 mp; — valoare contabilă — 14,40 lei.			

0	1	2	3	4	5	6	7
				Pavilion C 6 — suprafață construită — 16,08 mp; — suprafață desfășurată — 16,08 mp; — valoare contabilă — 3,80 lei. Pavilion C 7 — suprafață construită — 16,08 mp; — suprafață desfășurată — 16,08 mp; — valoare contabilă — 3,80 lei. Pavilion C 8 — suprafață construită — 16,08 mp; — suprafață desfășurată — 16,08 mp; — valoare contabilă — 3,80 lei. Pavilion C 10 — suprafață construită — 16,08 mp; — suprafață desfășurată — 16,08 mp; — valoare contabilă — 60 lei. Pavilion C 19 — suprafață construită — 9,14 mp; — suprafață desfășurată — 9,14 mp; — valoare contabilă — 3,80 lei. Pavilion E — suprafață construită — 128,11 mp; — suprafață desfășurată — 128,11 mp; — valoare contabilă — 15.343,70 lei. Total suprafață construită — 3.233,22 mp; Total suprafață desfășurată — 3.233,22 mp; Total valoare contabilă construcții = 243.369,41 lei. 2. Teren suprafața terenului — 6,2956 ha valoare contabilă — 1.180.351,42 lei. CF nr. 21920 Nr. cad. 21920 CF nr. 23395 Nr. cad. 23395			

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

privind stabilirea indicatorilor pentru realizarea evaluării Programului pentru școli al României aferente perioadei 2017—2022 și a obligațiilor evaluatorului

Văzând Referatul de aprobare nr. 239.184 din 9.09.2022 al Direcției generale politice agricole și al Direcției generale afaceri europene și relații internaționale,

în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/39 din 3 noiembrie 2016 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește ajutoarele din partea Uniunii pentru furnizarea de fructe și legume, de banane și de lapte în instituțiile de învățământ, cu modificările și completările ulterioare, cu prevederile art. 1 pct. 1 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2016/795 al Consiliului din 11 aprilie 2016 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1.370/2013 privind măsurile pentru stabilirea anumitor ajutoare și restituții în legătură cu organizarea comună a piețelor produselor agricole și cu prevederile art. 9 din Regulamentul delegat (UE) 2017/40 al Comisiei din 3 noiembrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește ajutoarele din partea Uniunii pentru furnizarea de fructe și legume, de banane și de lapte în instituțiile de învățământ și de modificare a Regulamentului delegat (UE) nr. 907/2014 al Comisiei, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor:

— art. III din Hotărârea Guvernului nr. 1.007/2022 privind stabilirea bugetului pentru implementarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 pentru anul școlar 2022—2023, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017—2018,

— art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

— art. 9 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă indicatorii pentru realizarea evaluării Programului pentru școli al României aferente perioadei 2017—2022, prevăzuți în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă obligațiile evaluatorului, formatul și conținutul raportului de evaluare prevăzute în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură este responsabilă de organizarea procedurii de achiziție publică pentru realizarea exercițiului de evaluare aferent perioadei 2017—2022, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. — (1) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale transmite Comisiei Europene raportul de evaluare a programului

pentru școli care conține rezultatele evaluării, cu privire la perioada de implementare ce vizează primii cinci ani școlari, respectiv 2017—2022.

(2) Raportul de evaluare se trimite până la data de 1 martie a anului următor perioadei respective.

Art. 5 — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Petre Daea

București, 29 septembrie 2022.
Nr. 296.

ANEXA Nr. 1

INDICATORII

pentru realizarea evaluării Programului pentru școli al României aferente perioadei 2017—2022

I. Grupurile-țintă vizate

I.1. Administrație centrală parteneri: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor. În cadrul acestui grup-țintă se descriu următoarele:

- responsabilitățile și implicarea diferiților parteneri;
- dimensiunea bugetară a programului;
- descrierea măsurilor educative și a demersurilor în implementarea acestora, implicarea diferiților parteneri;
- monitorizarea programului;
- măsuri de comunicare și informare cu privire la program.

I.2. Consiliile județene și consiliile locale ale municipiilor, orașelor, comunelor sau subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiului București, după caz. În cadrul acestui grup-țintă se descriu următoarele:

- sursa produselor, respectiv fructe și legume, lapte și produse lactate, distribuite din producția locală, națională, Uniunea Europeană, țări terțe;
- prioritatea acordată fructelor și legumelor proaspete și laptelui de consum;
- prețul produselor distribuite și condițiile de livrare;
- furnizorul produselor — producător;
- măsuri educative aferente distribuției de fructe și legume și măsuri educative aferente distribuției de lapte și produse lactate:
 - tipuri de măsuri derulate;
 - motivele care au stat la baza alegerii lor;
 - costuri;
 - beneficiari (câți preșcolari și elevi au beneficiat în perioada evaluată);
 - atractivitatea măsurilor educative în rândul elevilor, descrierea celor mai populare măsuri derulate.

I.3. Instituții de învățământ

În cadrul acestui grup-țintă se descriu următoarele:

- identificarea instituțiilor participante, de exemplu: codul unic de identificare, adresa, clasele, numărul total de preșcolari și elevi, detalierea numărului total de copii pe categorii, cum ar fi: preșcolari, elevi din învățământul primar, elevi din învățământul gimnazial;
- existența unei/unor persoane responsabile de distribuția produselor, respectiv pentru fructe și legume, lapte și produse lactate;
- frecvența distribuirii produselor;
- implementarea măsurilor educative aferente distribuției de fructe și legume, lapte și produse lactate:
 - numărul, cuantificarea măsurilor alese pentru implementare;
 - argumente pro/contra;
 - propuneri de noi măsuri educative.

I.4. Părinți

În cadrul acestui grup-țintă se descriu următoarele:

- structura situației socioeconomice a familiilor elevilor beneficiari;

— obiceiuri de consum;

— ponderea și frecvența consumului de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate în familie;

— fructele și legumele proaspete, laptele și produsele lactate preferate în cadrul familiei;

— obiceiul de a cumpăra fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate, respectiv frecvență, surse de achiziționare, consum din producția proprie;

— frecvența consumului de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate în familie;

— opinia personală cu privire la utilitatea programului în formarea de obiceiuri alimentare sănătoase elevilor;

— opinie personală în privința unui stil de viață sănătos.

I.5. Preșcolari și elevi

În cadrul acestui grup-țintă se descriu următoarele:

— gradul de atractivitate a produselor primite în cadrul programului;

— frecvența consumului de produse la școală și acasă;

— obiceiuri de consum;

— ponderea și frecvența consumului de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate în alimentația zilnică, respectiv cantități de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate consumate zilnic, specii și soiuri de legume și fructe consumate, sortimente de lapte și produse lactate, momentul și locul consumului, disponibilitatea fructelor și legumelor proaspete, laptelui și produselor lactate acasă;

— fructele și legumele proaspete preferate;

— forma de prezentare a fructelor și legumelor proaspete preferate:

— neambalate;

— ca atare;

— ambalate individual;

— deja tăiate;

— preparate sub diverse forme: salate, amestecuri, sucuri proaspete, altele;

— laptele și produsele lactate preferate;

— forma de prezentare a laptelui și a produselor lactate preferate care se prezintă:

— ambalate individual;

— preparate sub diverse forme: shake, cu cacao, cu fructe, altele;

— gradul de constientizare a beneficiilor consumului de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate;

— motivele care determină consumul de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate (sănătatea, societatea, familia);

— starea de sănătate și opinia personală în privința unui stil de viață sănătos (alimentație și creșterea intensității activității fizice — ore de sport la școală sau opționale);

— consumul pachetului cu mâncare de acasă:

— ce conține acesta?

— conține și fructe și legume, lapte și produse lactate?

- consumul altor alimente în școală:
 - există automate de unde se pot achiziționa și alte produse alimentare?
 - care sunt acestea?
 - consumă elevii aceste alimente?
 - consumă alte alimente prin alte programe, cum ar fi masa caldă?
- măsuri educative:
 - gradul de participare în cadrul măsurilor educative derulate;
 - măsurile educative preferate;
 - propuneri de măsuri educative.

II. Rezultate așteptate:

În urma realizării unei situații centralizate, pornind de la indicatorii de mai sus, raportul de evaluare trebuie să răspundă la următoarele întrebări:

1. În ce măsură programul pentru școli a mărit consumul general de fructe, legume și lapte și produse lactate de către copii, în conformitate cu recomandările naționale privind o alimentație sănătoasă pentru grupa de vârstă avută în vedere?

Indicatori:

- modificarea consumului direct și indirect de fructe și legume proaspete de către copii (cantitate și/sau frecvență);

- modificarea consumului direct și indirect de lapte de consum de către copii (cantitate și/sau frecvență);
 - modificarea procentajului copiilor care respectă doza zilnică recomandată de fructe și legume;
 - modificarea procentajului copiilor care iau în considerare recomandările autorităților naționale din domeniul sănătății și nutriției privind doza zilnică de lapte de consum și de alte produse lactate fără adaos de zahăr, arome, fructe, nuci sau cacao și în conformitate cu nivelurile de lipide și de sodiu recomandate la nivel național pentru grupa de vârstă avută în vedere.
2. În ce măsură programul pentru școli a educat copiii cu privire la obiceiurile alimentare sănătoase?

Indicatori:

- modificarea atitudinii copiilor față de consumul de fructe, legume, lapte și produse lactate, în conformitate cu recomandările naționale privind o alimentație sănătoasă pentru grupa de vârstă avută în vedere;
- modificarea cunoștințelor copiilor cu privire la avantajele pentru sănătate pe care le conferă consumul de fructe și legume proaspete, lapte de consum și produse lactate fără adaos de zahăr, arome, fructe, nuci sau cacao și în conformitate cu nivelurile de lipide și de sodiu recomandate la nivel național pentru grupa de vârstă avută în vedere.

ANEXA Nr. 2

OBLIGAȚIILE evaluatorului, formatul și conținutul raportului de evaluare

Obligațiile evaluatorului

1. Prezentarea unui raport de evaluare preliminar care să conțină atât rezultatele evaluării pe baza indicatorilor de mai sus, cât și concluzii despre funcționalitatea și eficiența programului pentru școli al României și propuneri de îmbunătățire a acestuia

2. Înaintarea raportului de evaluare preliminar Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură și Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale până la data de 3 ianuarie 2023 și operarea eventualelor observații și propuneri în vederea definitivării raportului final până la 30 ianuarie 2023

3. Transmiterea raportului final de evaluare și a unui rezumat al acestuia în limba engleză de maximum 30 de pagini către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale până la 13 februarie 2023

Formatul și conținutul raportului de evaluare

1. Rezumat:

- Constatările evaluării
- Concluzii și recomandări

2. Introducere

- Scopul și domeniul de aplicare ale evaluării
- Scurtă descriere a procesului de evaluare

3. Metodologie

- Structura evaluării și metodele utilizate
- Întrebări de evaluare, criterii de apreciere, indicatori
- Surse de date și tehnici de colectare a datelor
- Restricții și soluții găsite

4. Evaluarea funcționării programului pentru școli

— Logica de intervenție sau legăturile dintre nevoile identificate, obiectivele stabilite în strategie și activitățile desfășurate (vizează analiza elementelor stabilite în strategie și a activităților desfășurate în raport cu nevoile identificate în urma studiului — stabilirea gradului în care strategia și măsurile luate răspund nevoilor din grupul-țintă)

— Principalele modele sau tendințe ale școlilor participante/copiilor participanți

— Furnizarea/Distribuția de fructe, legume, lapte și produse lactate în școli și prioritatea acordată fructelor și legumelor proaspete și laptelui de consum

- Măsuri educative însoțitoare
- Acțiuni de comunicare și informare
- Principalele modalități și dispoziții de punere în aplicare

— Implicarea autorităților din domeniul sănătății/nutriției, a altor autorități publice și a părților interesate private asociate planificării, punerii în aplicare, monitorizării și evaluării programului

5. Răspunsuri la întrebările de evaluare comune

5.1. Măsura în care programul pentru școli a mărit consumul general de fructe, legume și lapte și produse lactate de către copii, în conformitate cu recomandările naționale privind o alimentație sănătoasă pentru grupa de vârstă avută în vedere.

Indicatori:

- modificarea consumului direct și indirect de fructe și legume proaspete de către copii (cantitate și/sau frecvență);
- modificarea consumului direct și indirect de lapte de consum de către copii (cantitate și/sau frecvență);
- modificarea procentajului copiilor care respectă doza zilnică recomandată de fructe și legume;
- modificarea procentajului copiilor care respectă recomandările autorităților naționale din domeniul sănătății și nutriției privind doza zilnică de lapte de consum și de alte produse lactate fără adaos de zahăr, arome, fructe, nuci sau cacao și în conformitate cu nivelurile de lipide și de sodiu recomandate la nivel național pentru grupa de vârstă avută în vedere.

5.2. Măsura în care programul pentru școli a educat copiii cu privire la obiceiurile alimentare sănătoase

Indicatori:

- modificarea atitudinii copiilor față de consumul de fructe, legume, lapte și produse lactate, în conformitate cu recomandările naționale privind o alimentație sănătoasă pentru grupa de vârstă avută în vedere;
- modificarea cunoștințelor copiilor cu privire la avantajele pentru sănătate pe care le conferă consumul de fructe și legume proaspete, lapte de consum și produse lactate fără adaos de zahăr, arome, fructe, nuci sau cacao și în conformitate cu nivelurile de lipide și de sodiu recomandate la nivel național pentru grupa de vârstă avută în vedere.

6. Concluzii și recomandări

- Eficacitatea programului
- Lecții învățate
- Recomandări de îmbunătățire

7. Anexa

Detaliile tehnice ale evaluării, inclusiv chestionarele, referințele și sursele.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN**pentru aprobarea Normelor tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor și a Ghidului de bune practici privind alegerea și aplicarea tratamentelor**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. DGPSS 114.746 din 26.07.2022 al Direcției generale păduri și strategii în silvicultură,

în temeiul prevederilor art. 115 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, al art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor, prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Ghidul de bune practici privind alegerea și aplicarea tratamentelor, prevăzut în anexa nr. 2*).

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului nr. 1.650/2000**) privind aprobarea Normelor tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor își încetează aplicabilitatea.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Tánczos Barna

București, 28 septembrie 2022.
Nr. 2.535.

*) Anexa nr. 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 994 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din sos. Panduri nr. 1, bl. P33, parter, sectorul 5, București.

**) Ordinul ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului nr. 1.650/2000 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ANEXA Nr. 1

**NORME TEHNICE
privind alegerea și aplicarea tratamentelor**

Art. 1. — (1) Tăierile de produse principale sunt intervenții radicale în viața arboretelor, finalizează un ciclu de dezvoltare și favorizează instalarea unei generații noi. Arboretele tinere trebuie să asigure în cel mai scurt timp funcțiile atribuite potrivit țelului de gospodărire stabilit, acesta fiind obiectivul gestionării durabile. Atingerea obiectivului poate fi realizată prin obținerea structurilor adecvate îndeplinirii funcțiilor necesar a fi realizate.

(2) Modul general de regenerare a unei păduri este definit ca regim. Având în vedere cele două căi de producere a regenerării se deosebesc:

a) regimul codrului, la care regenerarea se produce din sămânță;

b) regimul crângului, la care regenerarea se produce din lăstari.

(3) Marea diversitate ecologică și funcțională a fondului forestier, țelurile de gospodărire fixate prin amenajamentele silvice, precum și condițiile tehnico-economice de gospodărire a pădurilor impun aplicarea cu precădere a regimului codru, bazat pe regenerarea din sămânță și conducerea arboretelor la vârste mari. Regimul crângului, bazat pe regenerarea vegetativă — lăstari, drajoni — și conducerea arboretelor respective la vârste relativ reduse se aplică numai în cazuri speciale. Pentru folosirea cât mai eficientă a capacității de producție a pădurilor și amplificarea rolului acestora în cadrul general al protecției mediului înconjurător și păstrării echilibrului ecosistemelor

naturale se pune un accent deosebit pe promovarea regenerării naturale din sămânță.

(4) Modalitățile de gospodărire a pădurii în cadrul unui regim conduce la definirea tratamentului. În sens restrâns, modul special în care se face exploatarea unui arboret și se asigură regenerarea lui pentru atingerea țelurilor de gospodărire se definește ca tratament.

(5) În sens larg, tratamentul include întreg ansamblul de măsuri culturale, prin care arboretul este condus de la întemeiere până la exploatare și regenerare. Totodată, tratamentul definește structura arboretului din punctul de vedere al repartiției arborilor pe categorii dimensionale și al etajării populațiilor de arbori și arbuști.

(6) Tratamentul silvicultural trebuie să stabilească următoarele elemente a căror importanță de îndeplinit este esențială:

a) structura arboretului rezultat; astfel, structura rezultată trebuie să îndeplinească în cel mai scurt timp posibil funcțiile atribuite prin țelul de gospodărire;

b) condițiile în care urmează să se desfășoare regenerarea pe suprafața parcursă cu tăiere;

c) localizarea și așezarea tăierilor în timp și spațiu în unitatea de gospodărire;

d) tehnologia de exploatare.

(7) Gospodărirea intensivă, rațională și în spiritul durabilității fondului forestier impune adoptarea unei game largi de tratamente. Prioritate au cele bazate pe regenerarea naturală, capabilă să contribuie în cea mai mare măsură la promovarea speciilor autohtone valoroase, să asigure menținerea acoperirii solului, asigurându-se astfel exercitarea continuă a funcțiilor multiple, ecologice, economice și sociale, pe care trebuie să le îndeplinească arboretele și pădurea în ansamblul ei. Indiferent de tratamentele aplicate, o atenție deosebită se va acorda conservării și ameliorării biodiversității ecosistemelor forestiere, ca o componentă de bază a gestionării durabile a pădurilor.

Art. 2. — Raportul dintre tratamente, caracteristicile esențiale ale diferitelor tratamente și alte modalități de regenerare sunt prevăzute în anexa nr. 1 la prezentele norme.

Art. 3. — Pentru arboretele conduse în regimul codru se aplică următoarele tratamente:

- a) tratamentul codrului grădinărit (tăierilor grădinărite), inclusiv tăierile de transformare la codru grădinărit;
- b) tratamentul codrului cvasigrădinărit sau jardinatoriu (tăierilor cvasigrădinărite sau jardinatorii);
- c) tratamentul regenerărilor (tăierilor) progresive sau în ochiuri;
- d) tratamentul regenerărilor (tăierilor) progresive în margine de masiv;
- e) tratamentul regenerărilor (tăierilor) succesive;
- f) tratamentul regenerărilor (tăierilor) succesive în margine de masiv;
- g) tratamentul regenerărilor pe parchete mici cu tăieri rase (tratamentul tăierilor rase pe parchete mici);
- h) tratamentul regenerărilor în benzi cu tăieri rase (tratamentul tăierilor rase în benzi).

Art. 4. — (1) Codrul grădinărit este cel mai intensiv tratament cu proces natural continuu de regenerare, prin care se urmăresc realizarea și menținerea structurii pluriene grădinărite, structură apropiată de modelul structurii arboretelor naturale. El asigură în cel mai înalt grad permanența funcțiilor atribuite pădurilor.

(2) Tratamentul codrului grădinărit implică aplicarea unui sistem de intervenții cu caracter continuu prin recoltarea selectivă a unor arbori sau grupe mici de arbori, fapt care imprimă un caracter permanent proceselor de exploatare-regenerare, îngrijire și conducere, pentru menținerea și realizarea structurii pluriene.

(3) Tratamentul codrului grădinărit este aplicabil în arborete constituite din specii cu temperament de umbră și semiumbră — brădet, brădeto-făgete —, puțin vulnerabile la vânt, în amestecuri de rășinoase cu fag, în făgete, precum și în unele molidșuri naturale cu o structură neregulată care au de îndeplinit funcții de protecție ce impun menținerea continuă a pădurii pe întreaga suprafață.

(4) Structura grădinărită se obține prin tăieri de intensitate redusă, prin selectarea și promovarea celor mai buni și mai valoroși arbori din toate clasele de grosimi, prin reglarea relațiilor intra-și interspecifice, prin spațierea și etajarea corespunzătoare a coroanelor și prin stimularea regenerării naturale, continue și valoroase, cu speciile indicate.

(5) Recoltarea arborilor în codru grădinărit, inclusiv la lucrările de transformare la codru grădinărit, se face în două modalități, și anume:

- a) ca exemplare izolate, specific speciilor de umbră;
- b) grupat sub formă buchete, grupe, pâlcuri, recomandat cu precădere pentru specii cu temperament de lumină.

(6) Tăierile grădinărite se aplică în arborete de productivitate superioară și mijlocie, situate pe versanți cu înclinare redusă până la moderată, pe poale de versant. În condiții bune de accesibilitate se poate aplica și pe versanți cu înclinare medie până la 25 grade, dacă cerințele funcționale impun menținerea sau realizarea unei structurii pluriene.

(7) Aplicarea tratamentului impune asigurarea cât mai bună a accesibilității arboretelor în cauză și o exploatare îngrijită, ceea ce presupune existența sau realizarea unei rețele corespunzătoare de instalații permanente de transport și de căi de colectare a materialului lemnos.

(8) Tăierile grădinărite — inclusiv tăierile de transformare — se aplică atât în unități de gospodărire special constituite, cât și în arborete izolate, atunci când funcțiile atribuite obligă la adoptarea acestui tratament.

(9) Conducerea și organizarea structural-funcțională a arboretelor grădinărite o realizează amenajamentul silvic prin metoda controlului. Prin amenajament se determină mărimea și structura fondului de producție real cu ocazia lucrărilor de amenajare în suprafețele statistice permanente. Din analiza și compararea lor cu mărimea și structura fondului de producție normal se calculează volumul de extras și se elaborează planurile de recoltare, organizarea cupoanelor, planurile de regenerare și măsurile de gospodărire a arboretelor grădinărite.

(10) Instalarea rețelei suprafețelor statistice permanente, de formă circulară, în mărime de 500 m², se realizează de către specialiștii în amenajarea pădurilor. Numărul, distanța dintre cercuri sunt variabile în raport cu suprafața, înclinarea terenului și gradul de omogenitate a arboretului.

Art. 5. — (1) Tratamentul tăierilor progresive face parte din grupa tratamentelor cu tăieri repetate și regenerare sub masiv. Lucrările de regenerare se obțin în ochiuri cu mărimi variabile în funcție de temperamentul speciilor și condițiile staționale. Se urmărește asigurarea regenerării naturale sub masiv prin aplicarea tăierilor succesive neuniforme, amplasate în ochiuri împrăștiate neregulat pe cuprinsul arboretului.

(2) La aplicarea tratamentului, recoltarea arborilor are loc în ochiuri atent alese în care se provoacă instalarea de noi semințisuri sau, prin extrageri, se favorizează dezvoltarea grupelor de semințis utilizabil preexistent. Caracteristica principală a tratamentului tăierilor progresive o constituie declanșarea procesului de regenerare, cu ocazia primelor tăieri, într-un număr variabil de locuri de pe suprafața arboretului, care constituie așa-numitele „ochiuri de regenerare”. La aplicarea acestui tratament numărul ochiurilor, mărimea, forma și repartizarea acestora se stabilesc în raport cu ritmul tăierilor și cu evoluția procesului de regenerare.

(3) Tratamentul tăierilor progresive se caracterizează printr-o variabilitate mare a tehnicii de aplicare, este recomandat pentru o gamă largă de arborete, constituite din specii cu temperamente diferite, și se aplică în păduri din grupa a II-a cu funcții de producție și protecție, precum și în păduri din grupa I cu funcții speciale de protecție.

(4) Tratamentul tăierilor progresive în procesul de recoltare a lemnului, corelat cu procesul de regenerare, departajează trei genuri de tăieri:

- a) tăieri de deschidere a ochiurilor;
- b) tăieri de luminare și lărgire a ochiurilor;
- c) tăierea de racordare a ochiurilor.

(5) În raport cu condițiile regenerării, se poate interveni în oricare arboret inclus în suprafața periodică în rând, în urma verificării în teren a arboretelor incluse, stabilindu-se starea regenerării în fiecare porțiune și arboret în parte.

(6) Personalul silvic care realizează punerea în valoare în cazul tratamentului tăierilor progresive are decizia tehnică în ceea ce privește locul de intervenție, intensitatea, forma și mărimea suprafețelor ce se parcurg de fiecare.

(7) Aplicarea pe teren a tratamentului tăierilor progresive presupune repartizarea ochiurilor, mărimea, forma, numărul, intensitatea și ritmul tăierilor. Pe suprafață repartizarea ochiurilor se realizează în funcție de starea arboretului, evoluția

regenerării și de posibilitățile de colectare a lemnului. La amplasarea ochiurilor de regenerare se ține seama de eventualele grupe de semințișuri existente, în care se urmărește, prin tăieri, crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea acestora, deschizându-se concomitent și ochiuri de regenerare noi.

(8) Diametrul ochiurilor nou-create în cadrul tratamentului tăierilor progresive, deschise obligatoriu în anii de fructificație, poate varia de la 0,5 până la 2,0 înălțimi medii de arbore. Intervenția are caracterul unei tăieri de însămânțare, a cărei intensitate se diferențiază, ca și mărimea ochiurilor, în raport cu temperamentul speciilor de regenerat. Cu ocazia revenirilor următoare, semințișurile instalate în ochiurile respective sunt puse în lumină, după caz, printr-una sau mai multe tăieri, în raport cu condițiile staționale și cu exigențele ecologice ale speciilor. Odată cu aceasta, ochiurile se largesc concentric sau într-o anumită direcție, în raport cu speciile pe care trebuie să le promovăm în compoziția noului arboret, prin efectuarea unei tăieri de însămânțare într-o banda de lățime variabilă, de cele mai multe ori egală cu înălțimea unui arbore. În acest fel, tăierile înaintează progresiv, de fiecare dată, concomitent cu punerea în lumină a semințișului din ochiurile precedente.

(9) Cu ocazia fiecărei intervenții, în cuprinsul arboretului se aplică întreaga gamă a tăierilor de regenerare, de la tăierea de însămânțare până la înlăturarea completă a vechiului arboret din porțiunile regenerare și cu semințișuri devenite independente din punct de vedere biologic și funcțional, care nu mai au nevoie de adăpostul vechiului arboret.

(10) În situațiile în care condițiile staționale nu permit asigurarea integrală sau parțială a regenerării naturale, regenerarea se poate asigura prin introducerea pe cale artificială a speciilor corespunzătoare tipului natural fundamental de pădure de valoare. Rărirea și largirea ochiurilor, în vederea efectuării plantațiilor sau semănăturilor directe, se vor face ca atunci când se urmărește obținerea regenerării naturale, ținându-se seama de exigențele ecologice ale speciilor care se introduc și de condițiile staționale din punctele de regenerare respective. În asemenea situații, largirea ochiurilor se va face, de regulă, spre sud, sud-vest în cazul promovării speciilor de umbră și spre nord, nord-est pentru cele de lumină, ținându-se seama și de influența condițiilor de relief și de caracteristicile ecologice ale arboretelor respective.

(11) În cadrul tratamentului tăierilor progresive, numărul de reveniri cu tăieri într-un arboret este mai mare decât numărul tăierilor de regenerare care se execută în fiecare ochi de regenerare în parte. La fiecare revenire se creează ochiuri de regenerare noi și se largesc celelalte. Numărul ochiurilor poate fi mai mare sau mai mic, în raport cu mărimea lor, și variază la diversele specii și cu perioada de regenerare adoptată.

(12) Perioada generală de regenerare la tratamentul tăierilor progresive este lungă și variază între 15 și 30 de ani. În condițiile în care grupele de semințișuri și tinereturi instalate pot atinge până la tăierile de racordare vârste de 20—30 de ani, este necesar ca în porțiunile regenerare să se execute și lucrări de îngrijire a tinereturilor instalate, potrivit stadiului lor de dezvoltare.

Art. 6. — (1) Tratamentul tăierilor succesive face parte din grupa tratamentelor cu tăieri repetate într-o anumită perioadă la care regenerarea naturală se realizează sub masiv și se recomandă a se aplica în arboretele alcătuite din specii cu temperament de umbră, brad, fag de productivitate superioară și mijlocie cu condiții favorabile de regenerare pe cale naturală. Numărul tăierilor repetate, intensitatea lor și intervalul de timp dintre ele depind de condițiile de instalare și dezvoltare a semințișului, precum și de necesitatea menținerii arboretului matern până când noua generație poate prelua în bune condiții funcțiile exercitate de vechiul arboret.

(2) Bazele teoretice ale tratamentului tăierilor succesive prevăd aplicarea a trei tăieri de exploatare și regenerare:

- a) tăierea de însămânțare;
- b) tăierea de punere în lumină (de dezvoltare a semințișului);
- c) tăierea definitivă.

(3) În anumite situații tăierile de regenerare sunt precedate de o tăiere preparatorie care urmărește să pregătească arborii pentru fructificare și solul pentru a primi sămânța. Tratamentul tăierilor succesive se aplică în arboretele de codru regulat amenajate după principiile metodei claselor de vârstă.

(4) Amplasarea masei lemnoase pentru recoltarea posibilității anuale în cazul tratamentului tăierilor succesive se face cu un an înainte prin studierea arboretelor din suprafața periodică în rând de regenerare și analiza lor în teren. După întocmirea borderoului de amplasare a masei lemnoase în arborete se aplică tăieri de regenerare în raport cu starea arboretului și a semințișului sau a condițiilor de regenerare. Acolo unde există semințiș instalat anterior se pot aplica tăieri de punere în lumină a acestuia sau chiar tăieri definitive dacă semințișul a ajuns la independență biologică.

(5) La prima intervenție, numită și tăiere de însămânțare, care se execută în arboretele cu consistență plină sau aproape plină, se urmărește crearea condițiilor de instalare a semințișului și de dezvoltare a acestuia în primii ani după instalare. Ea urmărește deci pregătirea arborilor pentru fructificare și a solului pentru a primi sămânța.

(6) Tăierea de însămânțare se execută numai într-un an de fructificație abundentă și constă în rărirea uniformă a arboretului astfel încât să se producă o instalare cât mai uniformă a semințișului pe întreaga suprafață parcursă cu tăiere în anul respectiv. În toate cazurile și îndeosebi în cazul arboretelor neparcurse anterior cu rărituri, tăierea de însămânțare va avea un pronunțat caracter selectiv, va fi pe cât posibil uniformă și moderată, corespunzător speciilor de regenerat, pregătind arborii pentru fructificare și solul pentru a primi sămânța.

(7) Tăierea de însămânțare se execută în anul de fructificație abundentă al speciei principale din compoziția arboretului sau în anul următor fructificației abundente, dacă se menține o densitate corespunzătoare a plantulelor instalate. Tăierea de însămânțare se realizează în timpul repausului vegetativ și este obligatoriu să fie terminată până la începerea vegetației.

(8) Prin tăiere de însămânțare, consistența arboretului se reduce, cât mai uniform, până la 0,6—0,7 în funcție de temperamentul speciilor de regenerat și condițiile staționale.

(9) Tăierea de dezvoltare (punere în lumină) rărește arboretul matern rămas în picioare în așa fel încât pătrunde mai multă lumină la sol, dând posibilitate semințișului să se dezvolte mai viguros. Această tăiere se execută numai atunci când semințișul s-a instalat pe suprafața de regenerat și s-a dezvoltat suficient pentru ca să nu mai fie expus concurenței ierburilor și vătămarilor înghețurilor. Tăierile de dezvoltare se conduc după mersul regenerării, deci după necesitățile de dezvoltare ale semințișurilor. Ele se aplică la 2—5 ani după tăierile de însămânțare, recoltându-se între 20—40% din volumul arboretului inițial.

(10) Prin tăierile de dezvoltare (punere în lumină) se reduce treptat consistența arboretului până la 0,2—0,4, creându-se condiții de dezvoltare, în continuare, a semințișului. Intensitatea tăierii depinde de necesitățile de lumină și adăpost ale semințișurilor instalat și de asigurarea protecției împotriva secetei, insolajei, înghețului, dezvoltării păturii vii etc.

(11) Tăierea definitivă, prin care se recoltează ultimii arbori în picioare din vechiul arboret, lasă astfel cu totul liberă dezvoltarea noului arboret. Aceste tăieri (definitive) se pot executa numai când semințișurile de valoare s-au instalat uniform pe minimum 80% din suprafața de regenerat, vârsta lor fiind de 6—10 ani la brad și 4—8 ani la fag, și ating și în ultimele porțiuni regenerare înălțimi

cuprinse între 30—80 cm. Suprafața neregenerată de maximum 20% urmează să fie completată cu plantații cu puietii viguroși capabili să se integreze repede în noul arboret. Cu această ocazie se pot introduce și alte specii pentru înobilarea amestecului.

(12) Dacă pe parcursul aplicării tratamentului se constată dificultăți la instalarea semințșului și la dezvoltarea ulterioară a acestuia, determinate de condițiile grele de regenerare sau de alte cauze (strat gros de litieră, înțelenirea solului, înierbare ș.a.), se vor aplica lucrări de ajutorare necesare pentru a favoriza atât instalarea semințșului, cât și dezvoltarea ulterioară a acestuia, precum și lucrări de completare a regenerării naturale cu specii adecvate, corespunzătoare compozițiilor de regenerare.

Art. 7. — (1) Tratamentul tăierilor succesive în margine de masiv este un tratament intermediar și se bazează pe tăieri repetate și uniforme și tăieri rase în benzi alăturate — suprafețe înguste în formă de benzi, în așa fel încât tăierile să diminueze pericolul doborâturilor de vânt, iar prin orientarea și dirijarea lor se asigură protecția laterală a semințșurilor împotriva insolației.

(2) Regenerarea naturală se obține sub masiv, prin aplicarea a două sau mai multe tăieri care se succed la intervale de timp care variază în raport cu anii de fructificație, ritmul creșterii, stadiul de dezvoltare și exigențele semințșului, iar lucrările de regenerare se localizează pe o bandă îngustă, la o margine a arboretului, înaintând apoi treptat până la regenerarea sa integrală.

(3) Marginea de masiv este zona care cuprinde două benzi, una internă, în care se execută tăieri succesive și în care există, sub adăpost direct, semințș în diferite stadii de dezvoltare, și una externă, de pe care vechiul arboret a fost complet înlăturat. Lățimea benzii interne variază de la o jumătate de înălțime de arbore până la două înălțimi, adică până la circa 60 m; în schimb, banda externă ajunge la 2/3 din înălțimea arborilor.

(4) Aplicarea tratamentului începe într-un an de fructificație când se parcurge cu o tăiere de însămânțare prima bandă a succesiunii. După un interval de 4—5 ani de la instalarea semințșului la molid și 5—6 ani la fag și brad se revine cu tăierea de dezvoltare, practicându-se concomitent și o tăiere de însămânțare în banda următoare. La cea de-a treia intervenție, după alți 4—5 ani, în prima bandă se aplică tăierea definitivă, în cea de-a doua tăierea de dezvoltare, deschizându-se concomitent o nouă bandă în care se aplică o tăiere de însămânțare. Operația se repetă în același fel până la regenerarea întregului arboret.

(5) Întotdeauna tăierea de însămânțare se practică într-un an de fructificație, când se deschide o primă bandă îngustă. La următoarea fructificație și după ce s-a constatat că pe vechea bandă semințșul este complet instalat se deschide o nouă bandă prin aplicarea unei tăieri de însămânțare; în același timp, în prima bandă, se poate reveni cu o nouă tăiere de punere în lumină, bineînțeles dacă aceasta este reclamată de dezvoltarea semințșului. La următoarea fructificație se deschide a treia bandă prin practicarea unei tăieri de însămânțare, în banda a doua se execută tăierea de punere în lumină, iar în prima bandă se intervine cu tăierea definitivă, pentru a lăsa liberă dezvoltarea noului arboret instalat temeinic între timp.

(6) Înaintarea tăierilor se face, pe cât posibil, în direcția vânturilor periculoase. În condițiile foarte favorabile regenerării naturale și unde considerentele funcționale permit se poate aplica și forma cu două benzi: una pregătită pentru instalarea semințșului și alta pe care se aplică tăierea definitivă.

(7) Forma cu două tăieri succesive și de corelare a tăierilor de însămânțare din cuprinsul unei benzi cu tăierea definitivă a benzii precedente se aplică în arborete care nu îndeplinesc funcții speciale de protecție. Forme mai pretențioase la benzile interne pot cuprinde mai multe fâșii, în diverse stadii de regenerare. Aceste soluții se impun pentru exercitarea funcțiilor de protecție.

(8) În eventualitatea că prin aplicarea tratamentului tăierilor succesive în margine de masiv nu se obține regenerarea se fac completări pe cale artificială în banda externă (după tăierea definitivă) cu speciile deficitare din compoziția de regenerare.

Art. 8. — (1) În funcție de condițiile ecologice, tratamentul tăierilor succesive în margine de masiv poate fi adaptat, luând în unele situații și caracterul unor tăieri progresive în margine de masiv.

(2) În banda parcursă cu tăierea de deschidere de ochiuri, deschiderea masivului se face ca și în cazul tăierilor progresive, tăierile de lărgire și luminare, respectiv de racordare făcându-se ulterior, pe măsura parcurgerii cu tăieri de însămânțare a benzilor următoare din succesiunea respectivă.

(3) Acest tratament corespunde regenerării unor arborete formate din specii cu temperamente diferite, în făgete, precum și în cazul arboretelor de molid unde se urmărește introducerea speciilor de amestec — brad, fag, larice, paltin de munte.

Art. 9. — (1) Tratamentele cu tăieri rase realizează recoltarea integrală a arboretului exploatabil, pe o suprafață, printr-o singură tăiere. Suprafața de pădure parcursă anual cu o singură tăiere rasă pe care se realizează posibilitatea se numește parchet. Termenul parchet se folosește și în lucrările de exploatare pentru orice suprafață în care se amplacează tratamente cu tăieri repetate.

(2) Tăierile rase se aplică în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara acestuia, acolo unde nu este posibilă aplicarea unui tratament cu regenerare sub adăpost, și anume: în arborete pure de molid, pin, larice, salcâm, plopi euramerici, salcie selecționată, arborete puternic și foarte puternic afectate de factori biotici și abiotici destabilizatori, precum și în cazul în care se fac lucrări de refacere — substituire în arborete slab productive.

(3) Tratamentul tăierilor rase se aplică în două variante:

- a) tratamentul regenerărilor pe parchete mici cu tăieri rase;
- b) tratamentul regenerărilor în benzi cu tăieri rase.

(4) În cazul tratamentului regenerărilor pe parchete mici cu tăieri rase, mărimea parchetelor va fi de maximum 3 ha, cu excepția cazurilor în care pregătirea solului se face mecanizat, când suprafața parchetului poate fi de până la 5 ha. În cazul exploatarei arboretelor afectate puternic și foarte puternic de factori biotici și abiotici destabilizatori, mărimea parchetelor se stabilește în raport cu amploarea fenomenului.

(5) Tratamentul tăierilor rase pe parchete mici se aplică arboretelor situate pe terenuri cu înclinare până la 25 grade și în situațiile în care nu există pericolul de degradare a solului prin eroziune, alunecări sau înmlăștinări. Regenerarea suprafețelor se va face în cea mai mare parte pe cale artificială, dar se poate realiza și pe cale naturală, în marginea masivului.

(6) Alăturarea parchetelor se face după realizarea stării de masiv la intervale de 3—7 ani, mai mari în pădurile cu funcții speciale de protecție și mai mici în cele cu funcții de protecție și producție. Pentru arborete de plopi euramerici și salcie selecționată intervalul de alăturare este de 2—3 ani.

Art. 10. — (1) Tratamentul regenerărilor în benzi cu tăieri rase urmărește obținerea, în cât mai mare măsură, a regenerării naturale. Benzile care se taie ras beneficiază de adăpostul lateral al arboretului vecin, regenerarea naturală fiind favorizată în special în cazul speciilor cu sămânță ușoară.

(2) Tratamentul tăierilor rase în benzi se poate aplica în vederea regenerării naturale a unor arborete de molid, pin sau larice, situate pe terenuri cu înclinare până la 35 grade. Ele se aplică și în zăvoaie, culturi de plopi și sălcii selecționate. De asemenea, astfel de tăieri se pot aplica și pentru refacerea unor arborete slab productive sau necorespunzătoare funcțiilor de protecție.

(3) Lățimea optimă a benzilor este de 30—40 m; în unele stațiuni favorabile, pe versanții umbriți, unde semințșul instalat

are mai puțină nevoie de adăpostul arboretului vecin, lățimea benzilor poate fi mai mare, atingând chiar 70 m. În aceste limite, lățimea benzilor se stabilește diferențiat în raport cu caracteristicile ecologice ale speciilor de regenerat. În cazul refacerii arboretelor funcțional necorespunzătoare, lățimea benzilor va fi cuprinsă între 30—70 m.

(4) Tratamentul regenerărilor în benzi cu tăieri rase urmărește cu prioritate asigurarea regenerării naturale, intervalul de alăturare a benzilor trebuie să fie corelat cu periodicitatea fructificației și dinamica instalării și dezvoltării semințului, fără a fi mai mic de 3 ani. În molidisuri nu se aplică tăieri rase în benzi alterne. La zăvoaie, culturi de plopi euramericani și salcie selecționată, alăturarea parchetelor se face la 2—3 ani.

(5) Pentru reușita regenerărilor, la orientarea benzilor și alegerea direcției de înaintare a tăierilor se are în vedere realizarea condițiilor optime pentru instalarea și dezvoltarea semințului. Semințul beneficiază la maximum de adăpostul arboretului bătrân, atunci când benzile sunt orientate mai mult sau mai puțin pe direcția est-vest, iar tăierile înaintază spre sud, eventual sud-vest sau sud-est; în stațiunile umede și reci, tăierile trebuie să înainteze în sens invers, spre nord, eventual nord-est sau nord-vest.

Art. 11. — (1) Arboretele tratate în regimul crâng se bazează pe regenerarea vegetativă a arborilor, tăiați parțial sau integral. În acest mod se favorizează lăstărirea și butășirea, care reprezintă o refacere a tulpinilor sau a părților tăiate. Arboretele provenite din lăstari au cicluri de producție reduse până la cel mult o treime din ciclul de producție al arboretelor provenite din sămânță.

(2) Diferențierea tratamentelor în crâng se poate face ținând seama de înălțimea la care se aplică tăierea, rezultând:

a) tratamente bazate pe tăierea de jos, din apropierea solului, în care regenerarea se produce din lăstari și drajoni — crângul simplu, crângul simplu cu tăieri în căzănire și crângul gradinarit;

b) tăieri de sus, aplicate la o anumită înălțime de la sol, regenerarea realizându-se prin lăstari pe tulpina rămasă, denumită scaun — de tăiere în scaun.

(3) Tratamentele adoptate în regimul crâng sunt admise cu precădere în salcâmete, zăvoaie și aninișuri. Regenerarea acestor arborete se obține în condiții mai bune în acest regim, lemnul rezultat din aceste tăieri fiind de mici dimensiuni, realizând sortimente de construcții rurale.

(4) Tratamentul crângului simplu cu tăiere de jos se face prin tăierea arborilor cât mai aproape de suprafața solului. Arboretele rezultate sunt constituite din lăstari sau drajoni. Recoltarea arboretului de pe suprafața de regenerat se face printr-o tăiere unică, executată în perioada de repaus vegetativ, pe cât posibil spre sfârșitul acesteia. Dacă se urmărește obținerea regenerării din drajoni, ca în cazul salcâmetelor din a doua și a treia generație, după tăiere se face o arătură cu plugul printre cioate. În lunile iulie—august, în primul an, se înlătură lăstarii de pe cioate pe porțiunile în care există regenerare suficientă din drajoni.

(5) Tratamentul crângului simplu cu tăiere în căzănire se face prin scoaterea din pământ a arborilor de recoltat împreună cu cioata prin tăierea rădăcinilor de lângă tulpină, iar gropile astfel formate se astupă. Pe rădăcinile de salcâm rămase în pământ procesul de drajonare este foarte puternic.

(6) În cadrul tratamentului crângului gradinarit se recoltează de la fiecare cioată o parte din lăstari, și anume cei necorespunzători și cei care au atins diametrul corespunzător țelului de gospodărire urmărit în limitele volumelor de recoltat. Arboretul rezultat este unul cu vârste amestecate.

(7) Tratamentul crângului gradinarit poate fi adoptat experimental pentru unele arborete de salcâm cu suprafețe mici, precum și pentru arboretele situate pe malurile apelor, ravenelor

sau pe terenuri degradate unde este imperios necesară păstrarea acoperirii solului. Tratamentul se pretează și pentru arboretele cu anin negru situate în aceste condiții.

(8) Tratamentul crângului gradinarit poate fi luat în considerare și în cazul pădurilor proprietate particulară, în special în situațiile în care continuitatea recoltelor prin exploatare și regenerări în parchete și benzi nu este posibilă din cauza suprafeței restrânse a arboretului.

(9) Tratamentul crângului simplu cu tăiere în scaun se aplică în arboretele de salcie supuse inundațiilor repetate. Înălțimea la care se aplică prima tăiere este în funcție de nivelul atins de apele viiturilor maxime, în așa fel ca suprafața tăieturii să nu fie acoperită de apă. Exploatarea ulterioare se fac prin tăierea sulinarilor (lăstarilor) aproape de inserția lor cu scaunul, reîntinerirea arboretului producându-se astfel din lăstari. Scaunele îmbătrânite se înlocuiesc, după 2—3 generații de recoltare a lăstarilor, cu elemente tinere provenite din plantații cu puiți sau sade.

(10) În cazul crângului cu tăiere în scaun mărimea parchetelor poate fi de maximum 10 ha, alăturarea lor realizându-se anual. Reîntinerirea scaunelor se poate face pe parchete de maximum 5 ha.

Art. 12. — (1) Lucrările speciale de conservare constituie un ansamblu de intervenții necesar a se aplica în arborete de vârste înaintate, exceptate definitiv sau temporar de la tăieri de produse principale, în scopul menținerii sau îmbunătățirii stării lor fitosanitare, asigurării permanenței pădurii și îmbunătățirii continue a exercitării de către arboretele respective a funcțiilor de protecție ce li se atribuie, prin:

a) extragerea arborilor accidentați și a celor de calitate scăzută — rău conformați sau cu defecte tehnologice evidente;

b) crearea condițiilor de dezvoltare a semințurilor existente sau care se vor instala în diferite zone de intervenție, precum și a grupelor de arbori din interiorul arboretului, aflate în diferite stadii de dezvoltare.

(2) Ansamblul lucrărilor de conservare cuprinde următoarele intervenții:

a) efectuarea lucrărilor de igienă, inclusiv recoltarea produselor accidentale precomptabile, constând în principal din extragerea arborilor uscați sau în curs de uscare, arborilor ruși de vânt și de zăpadă, precum și a celor bolnavi, atacați de dăunători, afectați de poluare. În golurile create se vor lua măsuri de instalare și/sau ajutorare a regenerării naturale sau de împădurire;

b) promovarea nucleelor existente de regenerare naturală din specii valoroase, prin efectuarea de extracții de intensitate redusă. Aceste extracții vor viza, în primul rând, arborii cu defecte, exemplare ajunse la limita longevității, unele exemplare din specii de valoare scăzută, recoltările din alte categorii de arbori limitându-se la strictul necesar impus de crearea condițiilor de menținere sau de dezvoltare a semințurilor instalate;

c) îngrijirea semințurilor și tinereturilor naturale valoroase, prin lucrări adecvate, potrivit stadiului lor de dezvoltare;

d) împădurirea golurilor folosind specii și tehnologii corespunzătoare stațiunii, țelurilor de gospodărire urmărite și situației concrete din teren;

e) introducerea speciilor de subarboret/subetaj în pădurile de cvercinee, pure sau în amestec — păducel, lemn câinesc, sânger, corn, jugastru, arțar, carpen.

(3) Natura, intensitatea și felul tăierilor speciale de conservare trebuie adaptate condițiilor staționale, stării și cerințelor bioecologice ale arboretelor, urmărindu-se concomitent și menținerea sau realizarea în cât mai mare măsură a celor mai indicate structuri, în raport cu funcțiile atribuite.

(4) Intensitatea tăierilor de conservare și modalitatea de intervenție au în vedere următoarele:

a) volumul de extras din arboretele mature diferă în funcție de necesitatea asigurării permanenței pădurii și a continuității funcțiilor de protecție ale acesteia. Se urmărește valorificarea corespunzătoare a nucleelor de semințiș/tineret, înlăturarea treptată a elementelor necorespunzătoare din vechiul arboret, în măsura preluării de către noua generație a funcțiilor respective;

b) limita minimă a extragerilor va fi corespunzătoare volumului care se impune a fi recoltat prin tăieri de igienă; este cazul arboretelor situate pe terenuri cu înclinarea de peste 40 grade, pe stâncării, grohotișuri, pe terenuri înmlăștinate și altele de acest fel;

c) limita superioară a extragerilor respective nu poate fi precizată; ea diferă de la arboret la arboret, în funcție de starea și de funcționalitatea acestora, putând merge, în condițiile precizate mai sus, până la înlăturarea totală a elementelor îmbătrânite ori degradate, necorespunzătoare sub raport funcțional sau chiar a întregului arboret în arboretele supuse regimului crâng sau codru convențional. În asemenea situații se impune însă ca extragerile, prevăzute prin amenajament, care depășesc 10% din volumul pe picior, să fie justificate;

d) în arboretele cu fenomene de uscure anormală, intensitatea extragerii se va adapta stării de fapt, urmărindu-se menținerea, pe cât posibil, a integrității și funcționalității arboretelor.

(5) În cazul arboretelor mature, în care se înregistrează scăderea evidentă a capacității funcționale, se vor prevedea/aplica măsuri de ajutorare a regenerării naturale. În porțiunile cu declin ireversibil (uscări, degradarea pronunțată a coroanelor etc.) se vor crea nuclee de regenerare, în vederea asigurării permanenței și funcționalității ecosistemelor în cauză.

(6) Pentru extragerile accidentale, impuse de fenomene negative intervenite în perioada de aplicare a acestuia, se vor solicita derogări potrivit reglementărilor în vigoare.

(7) Periodicitatea intervențiilor se diferențiază, în raport cu particularitățile bioecologice și starea arboretului, precum și cu necesitățile de dezvoltare a semințișului din regenerările nou-create. Extracțiile cu caracter de igienă se execută ori de câte ori este necesar, în unele cazuri constituind singura cale de recoltare a masei lemnoase, în afara altor măsuri prevăzute prin studii de specialitate aprobate. Revenirea cu o nouă intervenție în arboret se face numai după ce s-a asigurat regenerarea în urma intervenției anterioare.

(8) La aplicarea tăierilor speciale de conservare se instituie restricții speciale și în ceea ce privește exploatarea, în vederea protejării solului, semințișului, arboretului tânăr și arborilor care se mențin în arborete. În porțiunile în care condițiile de teren nu permit respectarea acestor prevederi, iar prin exploatarea unor arbori s-ar provoca vătămări mari, cu consecințe grave asupra stării arboretelor și, respectiv, asupra îndeplinirii de către acestea a funcțiilor deosebite care le revin, nu se vor executa decât tăierile de igienă și accidentale strict necesare.

(9) În unele arborete cu funcții speciale de protecție, natura și intensitatea lucrărilor de conservare se stabilesc cu luarea în considerare a măsurilor și restricțiilor specifice, impuse de natura funcțiilor respective — păduri-parc, arborete pentru producerea materialelor forestiere de reproducere, păduri care protejează obiective speciale, arborete în care sunt amplasate suprafețe experimentale pentru cercetări forestiere de lungă durată etc.), necesare pentru conducerea și regenerarea acestora.

Art. 13. — Alegerea tratamentelor și a modalităților de regenerare pentru arborete pe tipuri funcționale și grupe de formații forestiere din România este prevăzută în anexa nr. 2 la prezentele norme.

ANEXA Nr. 1
la norme

Regimuri, tratamente și modalități de regenerare a arboretelor (Schema de clasificare)

I. Regimul codrului Regenerare din sămânță	Regenerare sub masiv	1. Tăieri continue	a). Tratamentul codrului grădinărit
		2. Tăieri repetate într-o anumită perioadă	a). Tratamentul codrului cvasigrădinărit
	b). Tratamentul regenerărilor progresive		
	c). Tratamentul regenerărilor succesive		
	Regenerare în margine de masiv	1. Tăieri repetate la marginea masivului	a). Tratamentul regenerărilor progresive în marginea masivului
			b). Tratamentul regenerărilor succesive în marginea masivului
Regenerare pe teren descoperit	1. Tăiere unică sau rasă	a). Tratamentul regenerărilor pe parchete mici cu tăieri rase b). Tratamentul regenerărilor în benzi cu tăieri rase	
II. Regimul crângului Regenerare din lăstari	1. Tăieri de jos	a). Tratamentul crângului simplu cu tăiere de jos	
		b). Tratamentul crângului simplu cu căzănire	
		c). Tratamentul crângului grădinărit	
2. Tăiere de sus	a). Tratamentul crângului simplu cu tăiere în scaun		
III. Modalități de regenerare a arboretelor cu funcții speciale de protecție situate în stațiuni cu condiții grele sub raport ecologic	1. Lucrări speciale de conservare	Tăieri de conservare	

Alegerea tratamentelor și a modalităților de regenerare pentru arborete pe tipuri funcționale și grupe de formații forestiere din România

Tipuri de structură	Categorია de productivitate	Categorია de înclinare (în grade)	Grupe funcționale				
			I			II	
			Tipuri de categorii funcționale				
			II	III	IV	V	VI
0	1	2	3	4	5	6	7
1. Molidișuri și tipuri de pădure cu molid*							
Pluriene	Superioară și mijlocie	Până la 25	Tc	G	G	G	G
		Peste 25	Tc	Tc	Tc	Tc	Cv
	Inferioară	Până la 25	Tc	G	G	—	G
		Peste 25	Tc	Tc	Tc	—	Cv
Relativ pluriene	Superioară și mijlocie	Până la 25	Tc	TG; Cv	TG; Cv; Pm	TG; Cv	TG; Cv; Pm; Sm
		Peste 25	Tc	Cv	Cv; Pm	Cv	Cv; Pm; Sm
	Inferioară	Până la 25	Tc	TG; Cv	TG; Cv; Pm	—	TG; Cv; Pm; Sm
		Peste 25	Tc	Cv	Cv; Pm	—	Cv; Pm; Sm
Echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie	Până la 25	Tc	TG; Cv; Sm	TG; Pm; Sm; B	TG; Cv	Pm; Sm; B; R
		Peste 25	Tc	Cv; Sm	Pm; Sm; B	Cv	Pm; Sm; B; R
	Inferioară	Până la 25	Tc	TG; Cv; Sm	TG; Pm; Sm; B	—	Pm; Sm; B; R
		Peste 25	Tc	Cv; Sm	Pm; Sm; B	—	Pm; Sm; B; R
2. Brădet și tipuri de pădure cu brad, fag și alte rășinoase							
Pluriene	Superioară și mijlocie	Până la 25	Tc	G	G	G	G
		Peste 25	Tc	Tc	Tc	Tc; P	Cv; P
	Inferioară	Până la 25	Tc	G	G	—	G; P
		Peste 25	Tc	Tc	Tc	—	Cv; P
Relativ pluriene	Superioară și mijlocie	Până la 25	Tc	TG; Cv	TG; Cv; Pm; P	Cv; P	Cv; P
		Peste 25	Tc	Cv	Cv; Pm; P	Cv; P	Cv; P
	Inferioară	Până la 25	Tc	TG; Cv	TG; Cv; Pm; P	—	Cv; P
		Peste 25	Tc	Cv	Cv; Pm; P	—	Cv; P
Echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv	Cv; Pm; P	Cv; P	P
	Inferioară		Tc	Cv	Cv; Pm; P	—	P
3. Pinete, laricete și tipuri de pădure cu diverse rășinoase							
Echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	Cv; P; R; B	Cv; P; Pm; R	P; B; R
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P; R; B	Cv; P; B; R	P; B; R
4. Făgete și tipuri de pădure cu participarea fagului							
Pluriene	Superioară și mijlocie	Până la 25	Tc	G	G	G; Cv; P	G; Cv; P
		Peste 25	Tc	Tc	Tc	Tc; P	Cv; P
	Inferioară	Până la 25	Tc	G	G; Cv	G; P	G; P
		Peste 25	Tc	Tc	Tc; P	Cv; P	Cv; P
Relativ pluriene	Superioară și mijlocie	Până la 25	Tc	TG; Cv	TG; Cv; P	Cv; P	Cv; P
		Peste 25	Tc	Cv	Cv; P	Cv; P	Cv; P
	Inferioară	Până la 25	Tc	TG; Cv	TG; Cv; P	Cv; P	Cv; P
		Peste 25	Tc	Cv	Cv; P	Cv; P	Cv; P
Echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	Cv; P	P; S	P; S
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P	P; S	P; S
5. Gorunete și tipuri de pădure cu gorun							
Pluriene	Superioară și mijlocie		Tc	G; Cv	G; Cv; P	G; Cv; P	G; Cv; P
	Inferioară		Tc	G; Cv; P	G; Cv	G; Cv; P	G; Cv; P

0	1	2	3	4	5	6	7
Relativ pluriene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv	Cv; P	Cv; P	Cv; P
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P	Cv; P	Cv; P
Echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	Cv; P	Cv; P	P
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P	Cv; P	P
6. Stejerete de stejar pedunculat și păduri cu stejar pedunculat							
Pure, echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	Cv; P	Cv; P	P
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P	Cv; P	P
Etajate, în amestec cu alte foioase	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	Cv; P	Cv; P	P
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P	Cv; P	P
7. Cerete, gârnițete, păduri de cer și gârniță							
Pure, echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	Cv; P	P	P
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P	P	P
Etajate, în amestec cu alte foioase	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	Cv; P	P	P
	Inferioară		Tc	Cv; P	Cv; P	P	P
8. Stejerete de stejar brumăriu și pufos și păduri amestecate cu stejar pufos							
Echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc	Cv; P	P	P	P
	Inferioară		Tc	Cv; P	P	—	P
9. Salcâmete							
Echiene și relativ echiene	Superioară și mijlocie		Tc (C; Cz; Cg)	C; Cz	C; Cz	C; Cz	C; Cz
	Inferioară		Tc (C; Cz; Cg)	C; Cz	C; Cz	C; Cz	C; Cz
10. Zăvoaie de plopi indigeni, salcie și anin							
Structuri variate	Superioară și mijlocie		Tc (C; Cs; Cg)	C; Cs	C; Cs	C; Cs	C; Cs
	Inferioară		Tc (C; Cs; Cg)	C; Cs	C; Cs	C; Cs	C; Cs
11. Plantații de plopi euramericani și salcie selecționată							
Echiene	Superioară, mijlocie și inferioară		Tc (R)	R	R	R	R

* Schema privind alegerea tratamentelor și a modalităților de regenerare se referă la arborete cu structuri și condiții normale de vegetație. Pentru refacerea arboretelor subproductive sau funcțional necorespunzătoare și substituirea celor necorespunzătoare stațional se vor avea în vedere precizările din procedura nr. 3, putându-se adopta și alte tratamente, inclusiv tăierile rase cu caracter de refacere și/sau substituie. În cazurile în care condițiile de gospodărire nu permit aplicarea tratamentului prevăzut, pentru arboretele respective se pot adopta tăieri de conservare (Tc).

Tc — tăieri de conservare;

G (TG) — tratamentul codrului (tăierilor) grădinărit (tăierilor de transformare la grădinărit TG);

Cv — tratamentul regenerărilor (tăierilor) cvasigrădinărite (jardinatorii);

P — tratamentul regenerărilor (tăierilor) progresive (tăieri în ochiuri);

Pm — tratamentul regenerărilor (tăierilor) progresive în benzi la marginea masivului;

S — tratamentul regenerărilor (tăierilor) succesive;

Sm — tratamentul regenerărilor (tăierilor) succesive în benzi la marginea masivului;

R — tratamentul regenerărilor pe parchete mici cu tăieri rase (tratamentul tăierilor rase pe parchete mici);

B — tratamentul regenerărilor în benzi cu tăieri rase (tratamentul tăierilor rase în benzi);

C — tratamentul crângului simplu cu tăiere de jos;

Cz — tratamentul crângului simplu cu tăieri în căzănire;

Cs — tratamentul crângului simplu cu tăieri în scaun;

Cg — tratamentul crângului grădinărit.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**privind aprobarea Metodologiei speciale de atestare a studiilor preuniversitare pentru străinii care au obținut o protecție internațională în România și care nu au documente doveditoare ale studiilor sau care, din motive obiective, nu se încadrează în actualele prevederi legale în domeniul recunoașterii și atestării studiilor străinilor în România, în scopul facilitării accesului pe piața forței de muncă sau al continuării studiilor**

Având în vedere:

— prevederile art. 2 alin. (5) și (6) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 11 alin. (1¹) și (1²) din Ordonanța Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene, aprobată cu modificări prin Legea nr. 185/2004, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Hotărârii Guvernului nr. 945/2020 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene;

— Referatul de aprobare nr. 1.809 din 5.07.2022 pentru aprobarea Metodologiei speciale de atestare a studiilor preuniversitare pentru străinii care au obținut o protecție internațională în România și care nu au documente doveditoare ale studiilor sau care, din motive obiective, nu se încadrează în actualele prevederi legale în domeniul recunoașterii și atestării studiilor străinilor în România, în scopul facilitării accesului pe piața forței de muncă sau al continuării studiilor,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia specială de atestare a studiilor preuniversitare pentru străinii care au obținut o protecție internațională în România și care nu au documente doveditoare ale studiilor sau care, din motive obiective, nu se încadrează în actualele prevederi legale în domeniul recunoașterii și atestării studiilor străinilor în România, în scopul facilitării accesului pe piața forței de muncă sau al continuării

studiilor, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare județene/al municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 29 septembrie 2022.
Nr. 5.807.

ANEXĂ**METODOLOGIE****specială de atestare a studiilor preuniversitare pentru străinii care au obținut o protecție internațională în România și care nu au documente doveditoare ale studiilor sau care, din motive obiective, nu se încadrează în actualele prevederi legale în domeniul recunoașterii și atestării studiilor străinilor în România, în scopul facilitării accesului pe piața forței de muncă sau al continuării studiilor**

Art. 1. — (1) Prezenta metodologie se aplică următoarelor categorii de persoane:

a) minori și tineri cu vârsta peste 18 ani, care au dobândit o formă de protecție internațională în România, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, care nu și-au finalizat studiile preuniversitare;

b) adulți, care au dobândit o formă de protecție internațională în România, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(2) În vederea asigurării dreptului la educație, de prevederile prezentei metodologii beneficiază, la cerere, minorii și tinerii cu vârsta peste 18 ani, care au dobândit un drept de ședere în România, precum și minorii și tinerii cu vârsta peste 18 ani,

cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European și cetățeni ai Confederației Elvețiene, care nu și-au finalizat studiile preuniversitare.

Art. 2. — (1) Procesul de atestare a studiilor, conform prevederilor prezentei metodologii, se realizează după ce minorii, tinerii cu vârsta peste 18 ani sau adulții încep să frecventeze forme de educație formală în România, la finalul perioadei în care au calitatea de audient.

(2) Părinții/Reprezentanții legali ai minorilor și tinerii cu vârsta peste 18 ani, care fac parte din categoriile precizate la art. 1 alin. (1) lit. a) și alin. (2), care nu au acte de studiu și care nu au optat pentru evaluarea/examinarea în vederea școlarizării într-un an

de studiu, fie conform prevederilor art. 125 alin. (11) și (12) din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 4.183/2022, fie conform Procedurii simplificate de evaluare în vederea școlarizării și înmatriculare într-un anumit an de studiu, pot depune o cerere scrisă adresată conducerii unității de învățământ în care își vor exprima opțiunea pentru evaluarea/examinarea în vederea școlarizării acestora într-un an de studiu, conform prevederilor prezentei metodologii.

(3) Adulții care au dobândit o formă de protecție internațională în România, care nu au acte de studii și nu cunosc limba română, pot depune, după obținerea certificatului de limbă română, o cerere scrisă adresată conducerii unității de învățământ, în vederea atestării studiilor, conform prevederilor prezentei metodologii.

Art. 3. — (1) După primirea certificatului de limbă română, în termen de maximum 90 de zile, dar nu mai târziu de începerea cursurilor din anul școlar următor, se constituie, prin decizie a inspectorului școlar general al județului respectiv/municipiului București, o comisie de examinare a elevului sau adultului, în vederea recunoașterii cursurilor parcurse în străinătate și a celor frecventate în calitate de audient, denumită în continuare *comisie de examinare*.

(2) Comisia de examinare va fi formată din cadre didactice pentru disciplinele din aria curriculară Matematică și științe ale naturii și din aria curriculară Om și societate, cu excepția disciplinei Religie, conform planurilor-cadru în vigoare. Din comisia de examinare va face parte cel puțin câte un cadru didactic, pentru fiecare disciplină, dintre cei care au predat minorilor/tinerilor cu vârsta peste 18 ani care nu și-au finalizat studiile preuniversitare sau adulților în perioada parcursă de

aceștia ca audienți. Directorul/Directorul adjunct al unității de învățământ îndeplinește funcția de președinte al comisiei.

(3) Comisia de examinare va organiza, pentru fiecare disciplină din cele două arii curriculare, probe orale și probe scrise de verificare a competențelor generale ale minorului/tânărului cu vârsta peste 18 ani/adultului. În vederea facilitării evaluării competențelor, domeniile de conținut vizate vor fi, cu precădere, dintre cele parcurse în perioada de frecventare a școlii din România în calitate de audient.

(4) În urma examenului, comisia de examinare constată dacă minorul, tânărul cu vârsta peste 18 ani sau adultul are competențe care permit recunoașterea studiilor efectuate anterior în țara de origine și a studiilor frecventate în calitate de audient.

(5) Pentru anii școlari parcurși în străinătate și recunoscuți în urma examenului, comisia de examinare emite un document de recunoaștere a studiilor frecventate în străinătate, fără consemnarea unor note sau calificative, cu semnătura inspectorului școlar general al județului respectiv/municipiului București.

(6) Pentru anul/anii școlar(i) parcurși în România în calitate de audient, comisia de examinare aprobă recunoașterea notelor sau calificativelor obținute în această perioadă și consemnate în catalogul special și transcrierea acestora în foaia matricolă.

(7) Ministerul Educației poate organiza, în parteneriat cu Inspectoratul General pentru Imigrări și/sau alte organizații sau prin inspectoratele școlare, proiecte și activități de educație interculturală pentru comunitățile școlare unde sunt repartizați elevi sau adulți pentru frecventarea cursurilor în calitate de audienți.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
 Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
 Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

